

Rat nije završio: Priče onih koji su ostali

Autor **Dubravka Kovačić** - 19/08/2025

Domovinski rat ima svoj povijesni okvir u kojem su smještene sve sudbine sudionika, kako civila tako i hrvatskih branitelja. Ovi potonji morali su donijeti životnu odluku kojom su odredili ostatak svog života, sudbinu jednog naroda, opstojnost jedne države. Odjekom prvih metaka u zori nastanka naše domovine Hrvatske i žene i muškarci koji su izabrali težak put hrvatskih branitelja doživjeli su različite sudbine. Njima se loše stvari koje se nisu dogodile ne broje kao zasluge, jer njihov je „posao“ bio spriječiti loše stvari stoga im nikad nitko ni neće zahvaliti za to. Njihove sudbine ostale su u sjeni visoko podignutih barjaka u slavljenju pobjeda i milijunima zapaljenih svijeća kroz sve ove godine u tuzi za poginulima. Te velike sjene naše heroje čine još manjima, nevidljivima u društvu, jer su preživjeli.

Danas u mulju povijesnih događaja koja se prečesto ne vežu za činjenice imamo tihu borbu iza kulisa te iste povijesti gdje neki raskrinkavaju lažne hrvatske branitelje, a neki kleveću one istinske. Pritisnuti nepravdom, poznatim ljudskim jalom i osobnim borbama, hrvatski branitelji rijetko progovaraju o svojim ratni putevima, iluzijama s kojima su se borili, realnošću u kojoj su se zatekli i svojim osobnim dvojabama.

Više je od 30 tisuća ranjenih hrvatskih branitelja; duševno, fizički ili oboje. One rane koje mi kao njihovi sugrađani vidimo smatramo više – manje „nagrađenima“, a da pritom niti malo ne zaziremo od straha pred pitanjem kako je to ustati se iz pobjede slomljen, raskomadani i uništen tjelesno i mentalno? Njima je rat počeo dva puta. Prvi put u onom vrisku naroda koji želi slobodu i drugi put u vapaju ranjenog tijela koje se ne može više ustati dok se rijeka krvi tog voljenog naroda proljeva po crnoj zemlji koju još uvijek treba braniti.

U okruženju današnje ambalaže koja prezire sadržaj tračak nade pronalazimo u tihim pričama malih ljudi oko nas koji imaju neispričane priče stvarnih događaja, koji nas mogu poučiti kako pronaći snagu u sebi, koji će nas inspirirati da popunimo ispraznost svojih života slijedeći njihov primjer. Borbe hrvatskih branitelja nisu završile prestankom ratnih aktivnosti. Mnogi od njih vratili su se svakodnevnim životima na svoj posao, svojim obiteljima,

hobijima, društvu dok su mnogi od njih zbog drastičnih promjena svojih tjelesnih i mentalnih sposobnosti morali u srži promijeniti svoj život i nastaviti borbu – svoju vlastitu.

Serijal članaka *Put ranjenih heroja: Povratak u rat ili tišina borbe* pokušava otvoriti prozor za razgovor o onim hrvatskim braniteljima koji su svoj ratni put prekinuli zbog vidljivih teških ozljeda ili onih oku nevidljivih, pa su u datom trenutku ponovno donosili odluku o sudjelovanju u ratu. U nekim slučajevima ranjavanje je značilo gubitak zdravlja i identiteta pa je odluka o nastavku borbe za domovinu postala uteg koji i danas potapa duše brojnih hrvatskih branitelja. Motivirani dužnošću, osjećajem pripadnosti, emocijama prema suborcima, neki su se vratili u rat ignorirajući bol, upute liječnika, poruku vlastitog tijela koje je tražilo odmor. Neki su potpuno slomljeni i primorani nemogućnošću tijela da izvršava ratne zadatke ostali kod kuće nastavljajući dugogodišnju rehabilitaciju i oporavak. Njihova tišina borbe još glasno odjekuje u njima dok gledaju izbljedjele fotografije iz sad već davnih devedesetih godina prošlog stoljeća. Za javnost priče o ratnicima završile su prestankom Domovinskog rata, a istini za volju, ratnicima su priče tek dobivale obrise stvarnosti u nevjerici o svemu što su proživjeli i preživjeli, u tajnama koje će nositi čitav život, u pokušajima da svoja sjećanja pretoče u riječi, riječi u rečenice, rečenice u poruke novim generacijama.

U serijalu prošetat ćemo se sa stvarnim licima rata, onima koji su se borili, onima koji se brinu za njih te onima koji svojim dječjim rukicama nikad nisu zagrlili osobu koja je prije rata sanjala neki drugi život, neke druge snove. Svjedočanstva i male pobjede koje su utkane u naše društvo koje baštini mir, ugledat će svjetlo dana u konačno napisanim pričama heroja koji su nastavili živjeti.

Put ranjenih heroja: Povratak u rat ili tišina borbe 1/9

Autorica: Dubravka Kovačić

Tekst je financiran sredstvima Agencije za elektroničke medije u sklopu Projekta poticanja novinarske izvrsnosti u 2025. godini.

Komentari